

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Vrchní soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Michala Krenka, Ph.D., a soudců JUDr. PhDr. Filipa Havrdy a JUDr. Moniky Vackové ve věci

žalobce: **Mgr. Alexander Nett**, IČO: 71346538
sídlem Ječná 1, 110 00 Praha 1
insolvenční správce dlužníka ADLENAUS s.r.o. v likvidaci, IČO: 02367751
sídlem Lublaňská 653/51, 120 00 Praha 2
zastoupený advokátem Mgr. Jiřím Slovákem, Ph.D.
sídlem Vodičkova 704/36, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Alena Krulišová**, narozená 11. 7. 1953
bytem Dobřichov 167, 289 11 Dobřichov
zastoupená advokátem JUDr. Petrem Novotným
sídlem Archangelská 1568/1, 100 00 Praha 10

o zaplacení 920 000 Kč s příslušenstvím, o odvolání žalované proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 3. 2023, č. j. 75 Cm 42/2019-224

takto:

- I. Rozsudek soudu prvního stupně se potvrzuje.
- II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů odvolacího řízení 29 718 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

1. Rozsudkem Městského soudu v Praze (dále jen „soud prvního stupně“) ze dne 3. 3. 2023, č. j. 75 Cm 42/2019-22, byla žalované stanovena povinnost zaplatit žalobci 920 000 Kč s 8,05 % úrokem z prodlení z této částky od 24. 3. 2016 do zaplacení (výrok I), náhradu nákladů řízení 141 370 Kč (výrok II) a dále bylo žalované uloženo zaplatit státu soudní poplatek 4 600 Kč (výrok III).
2. Soud prvního stupně takto rozhodl o žalobě, kterou se žalobce (po připuštěné změně žaloby) domáhal částky 920 000 Kč s příslušenstvím; podanou žalobu odůvodnil tím, že žalovaná jako jednatelka dlužníka vybrala ze dvou účtů dlužníka v letech 2014 a 2015 částku 21 100 500 Kč a nebyly nalezeny doklady prokazující, že výběry byly činěny za účelem zajišťování podnikatelské činnosti dlužníka. Po provedeném dokazování soud prvního stupně uzavřel, že žalovaná byla jedinou jednatelkou a společnicí dlužníka. Dne 3. 8. 2015 bylo zahájeno insolvenční řízení a dne 9. 10. 2015 byl na majetek dlužníka prohlášen konkurs a žalobce byl ustanoven insolvenčním správcem dlužníka. Žalovaná vybrala v období od 4. 12. 2013 do 24. 2. 2015 ze dvou účtů dlužníka částku 19 661 500 Kč. Částku 17 509 513 Kč uhradila žalovaná v hotovosti třetím subjektům, avšak přes procesní poučení neprokázala, jak naložila s částkou 2 151 987 Kč. Soud prvního stupně uzavřel, že pokud žalobce požadoval úhradu pouze části škody ve výši 920 000 Kč, tak žaloba je důvodná, když nárok není ani promlčen. O náhradě nákladů řízení bylo rozhodnuto v souladu se zásadou úspěchu ve věci. Shodně tak bylo dle zásady úspěchu ve věci rozhodnuto o přenosu poplatkové povinnosti z žalobce na žalovanou, která však byla usnesením Obvodního soudu pro Prahu 9 ze dne 18. 5. 2018, č. j. 9 C 170/2016-64, ve spojení s usnesením Městského soudu v Praze ze dne 29. 8. 2018, č. j. 16 Co 255/2018-68, osvobozena v rozsahu 90 % od soudních poplatků.
3. Proti tomuto rozsudku podala včasné odvolání žalovaná. Nesouhlasí se závěry soudu prvního stupně o tom, že žalobcem byly prokázány předpoklady odpovědnosti žalované za vzniklou škodu, když naopak nebyl prokázán žádný, tedy vznik škody, porušení péče řádného hospodáře a ani příčinná souvislost. Žalovaná namítá, že účetnictví dlužníka bylo žalobci předáno prostřednictvím slyšeného svědka Augustina Haška, přičemž se v účetnictví veškeré doklady odpovídající výběrům z banky nacházely, a nelze tak vyloučit, že s účetnictvím mohlo být manipulováno. Provedeným dokazováním nebylo postaveno najisto, kolik měly činit výběry hotovosti a doklady označené žalobcem prokazují částku nižší než žalobní. Žalobní tvrzení jsou nekonkrétní a neurčitá. Bylo povinností žalobce označit konkrétní výběry, z nichž by měla vyplývat způsobená škoda, která je žalobou uplatňována. Soudem prvního stupně bylo rozhodnuto na základě nedostatečně zjištěného skutkového stavu věci, když neprovedl veškeré rozhodné důkazy. Žalovaná rovněž odkázala na jí uplatněnou námitku promlčení. Navrhla, aby byl rozsudek soudu prvního stupně zrušen a věc vrácena tomuto soudu k dalšímu řízení.
4. Žalobce ve vyjádření k odvolání žalované uvedl, že obsahuje pouze obecná tvrzení a ani neoznačuje žádné konkrétní důkazy, které by mohly vést k jinému rozhodnutí, než k němuž dospěl soud prvního stupně. Žalobce navrhl, aby byl rozsudek soudu prvního stupně potvrzen.
5. Vrchní soud v Praze, jako soud odvolací, přezkoumal napadené rozhodnutí dle § 212 a § 212a zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „o. s. ř.“) a dospěl k závěru, že odvolání žalované není důvodné.
6. Odvolací soud nejprve uvádí, že soud prvního stupně si pro své rozhodnutí opatřil dostatek skutkových zjištění, s nimiž se odvolací soud ztotožňuje, pro stručnost na něj odkazuje. Soudem prvního stupně zjištěný skutkový stav nedoznal změn ani v odvolacím řízení, zároveň ho odvolací soud považuje za dostatečný pro právní posouzení a rozhodnutí ve věci.
7. Soud prvního stupně věc rovněž právně správně hodnotil dle § 159 odst. 1 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „obč. zák.“) a § 51, § 52 a § 53 zákona č. 90/2012 Sb., o obchodních korporacích, ve znění platném do 31. 12. 2020 (dále jen „ZOK“).

Odvolací soud se s jeho právními závěry ztotožňuje, pro stručnost na ně odkazuje a dále se tak vyjadřuje toliko k odvolací argumentaci žalované.

8. Nejprve se odvolací soud zabýval žalovanou uplatněnou námitkou promlčení, neboť bez vyřešení této otázky je nadbytečné, zabývat se tím, zda uplatněné právo existuje. Dovolá-li se totiž dlužník odůvodněné námitky promlčení, soud žalobu zamítne, aniž by zkoumal, zda uplatněné právo existuje, neboť i pokud by takové právo skutečně existovalo, byla by žaloba stejně zamítnuta (k tomu obdobně Stanovisko senátu Nejvyššího soudu ČSSR k zajištění jednotného výkladu zákona, Sc 2/83 z 26. 4. 1983, publikované ve Sbírce soudních rozhodnutí a stanovisek, 9-10/1983 pod R 29/1983).
9. Žalobce ustanovený do funkce insolvenčního správce dne 9. 10. 2015 se žalobou podanou dne 3. 5. 2016 domáhá náhrady škody způsobené tím, že žalovaná vybírala v letech 2014 a 2015 z účtu dlužníka finanční prostředky, o kterých žalobce tvrdí, že nebyly využity v souvislosti s podnikáním dlužníka. Promlčecí doba je tříletá (§ 629 odst. 1 obč. zák.), a tak nemůže být případný nárok žalobce promlčen. Odkaz soudu prvního stupně (bod 27 odůvodnění) na ZOK namísto obč. zák. při posuzování otázky promlčení lze s ohledem na přílehlavá čísla paragrafů považovat za pouhou chybu v psaní.
10. Odvolací soud tak ve shodě se soudem prvního stupně uzavírá, že nárok žalobce není promlčen.
11. Předpokladem pro odpovědnost za vzniklou škodu je obecně protiprávní jednání škůdce, které je v rozporu s objektivním právem, existence škody a příčinná souvislost mezi protiprávním jednáním škůdce a vznikem škody. Porušením právní povinnosti je míněn objektivně vzniklý rozpor mezi tím, jak určitá osoba skutečně jednala a tím, jak jednat měla, aby dostála povinnosti ukládané jí právním předpisem, či jinou právní skutečností. Protiprávní jednání musí být poškozeným prokázáno, stejně jako vznik škody a příčinná souvislost mezi porušením právní povinnosti, jako příčinou a škodou a jejím rozsahem, jako následkem těchto příčin. V případě nároku na náhradu škody vzniklé v souvislosti s porušením péče řádného hospodáře statutárním orgánem obchodní korporace to platí obdobně.
12. Na žalobci jako poškozeném je, aby tvrdil a prokázal existenci škody v konkrétní výši, konkrétní jednání žalované, které podle jeho názoru bylo příčinou vzniku škody, a vztah příčiny a následku mezi konkrétním škodním jednáním a škodou (v daném případě skutečnou škodou, tj. újmou spočívající ve zmenšení majetkového stavu dlužníka jako poškozeného). Nepodaří-li se prokázat vznik škody či příčinnou souvislost mezi škodou a protiprávním jednáním, musí být tato objektivní nejistota přičtena k tíži žalobci jako tomu, kdo se náhrady škody domáhá. Na žalovaném statutárním orgánu je pouze, aby tvrdil a prokázal, že to konkrétní jednání, o němž žalobce tvrdí, že způsobilo škodu, které se domáhá, bylo v souladu s jeho povinností jednat jako řádný hospodář (z rozsáhlé judikatury Nejvyššího soudu srovnej např. jeho rozsudky ze dne 19. 6. 2012, sp. zn. 29 Cdo 3542/2011, nebo ze dne 4. 9. 2018, sp. zn. 27 Cdo 4163/2017, nebo ze dne 16. 12. 2020, sp. zn. 27 Cdo 1238/2019).
13. V dané věci žalobce tvrdil, že žalovaná jako jednatelka dlužníka vybrala z jeho účtů v letech 2014 a 2015 částku 21 100 500 Kč a že tyto výběry provedla v rozporu se zájmy dlužníka a prostředky nepoužila k zajištění jeho podnikatelské činnosti. Takové tvrzení považuje odvolací soud ve shodě se soudem prvního stupně za dostatečně určité a konkrétní, neboť jednoznačně vymezuje jednání, v němž má spočívat jednání žalované v rozporu s povinností péče řádného hospodáře.
14. Výběry z účtů dlužníka pak byly v řízení prokázány v rozsahu 19 661 500 Kč. Pokud žalovaná namítá, že v žalobě tvrzená výše výběrů je odlišná od částky následně doložené doklady žalobce, je její argumentace paradoxně argumentací ve vlastní neprospěch, neboť jen žalobcem prokázané výběry mohou případně představovat její jednání v rozporu s povinností péče řádného hospodáře.
15. S ohledem na rozdělení důkazního břemene bylo na žalované, aby prokázala, že právě částku, jejíž výběr z účtů byl žalobcem prokázán, použila ve prospěch dlužníka, k čemuž byla soudem prvního stupně poučena. V této souvislosti lze odkázat na rozhodnutí Nejvyššího soudu ze dne

29. 3. 2017, sp. zn. 29 Cdo 6035/2016, a judikaturu v něm citovanou, dle které je žalovaný jednatel povinen tvrdit a prokázat, že jím vybrané peněžní prostředky byly využity ve prospěch společnosti, neboť dokazování toho, že peněžní prostředky využil pro společnost, není důkazem vzniku škody, ale jde o otázku jednání s péčí řádného hospodáře, přičemž tento závěr není důvod korigovat ani v právním režimu obč. zák.
16. Žalovaná v tomto směru odkazuje na účetnictví dlužníka, který však dle tvrzení žalobce na jeho řádné vedení rezignoval a žalovaná tvrdí, že účetnictvím dlužníka mohlo být manipulováno, což dovozuje z výpovědi slyšeného svědka Augustina Haška. Oba účastníci se pak shodují, že účetnictví dlužníka, které je součástí spisu, není v pořádku a činit z něj skutkové závěry není tedy možné.
  17. V řízení slyšený svědek uváděl, že když předával účetnictví, tak tam byly doklady prokazující výběry z bankomatů a na co byly použity a že šlo 100 % prostředků na výplaty a do společnosti, na straně druhé však také uvedl, že účetnictví v rozsahu minimálně tří šanonů obdržel od účetní stejný den, co ho odevzdal žalobci a k doplňujícímu dotazu, že si již nepamatuje, zda kontroloval položku po položce. Taková výpověď není způsobilá prokázat kompletnost účetnictví v okamžiku jeho předání, když bylo předáno žalobci bez jakéhokoliv potvrzení, ale zároveň to není ani relevantní.
  18. Žalovaná, chce-li prokázat, že jednala v souladu s povinností péče řádného hospodáře, musí konkrétně tvrdit a prokázat, na co využila prostředky dlužníka, které prokazatelně vybrala z jeho účtů. Pokud jsou tvrzení žalované konkrétní, mívá se s prokázanými výběry v milionových částkách. Jinak žalovaná přes dané procesní poučení pouze obecně tvrdí, že prostředky byly vynaloženy ve prospěch dlužníka a na jeho činnost. Takové tvrzení však dostatečné není.
  19. Odvolací soud tak uzavírá, že v rozsahu rozdílu mezi částkami vybranými z účtů dlužníka a prokázanými platbami souvisejícími s podnikáním dlužníka, tedy v rozsahu částky 2 151 987 Kč, jde o škodu způsobenou žalovanou jako bývalou jednatelkou dlužníka jednající v rozporu s povinností péče řádného hospodáře. Žalobce se však žalobou domáhá pouze částky 920 000 Kč, tedy částky nižší.
  20. Odvolací soud tedy rozsudek soudu prvního stupně ze shora uvedených důvodů jako správný dle § 219 o. s. ř. potvrdil, a to včetně správného nákladového výroku II a výroku III, jímž bylo rozhodnuto o povinnosti žalované zaplatit soudní poplatek za řízení v rozsahu, v němž nebyla od soudních poplatků osvobozena.
  21. O náhradě nákladů odvolacího řízení bylo rozhodnuto dle § 224 odst. 1 o. s. ř., § 142 odst. 1 o. s. ř., když v odvolacím řízení byl plně úspěšný žalobce. Přiznané náklady představují mimosmluvní odměna za dva úkony právní služby (vyjádření k odvolání, účast na jednání) dle § 7 bod 6, § 11 odst. 1 písm. g) a k) vyhlášky č. 177/1996 Sb., o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), v platném znění (dále jen „AT“), po 11 980 Kč, dvě náhrady hotových výdajů po 300 Kč dle § 13 odst. 4 AT a náhrada DPH dle § 137 odst. 3 o. s. ř. Celkem tak přiznané náklady odvolacího řízení činí po zaokrouhlení 29 718 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat dovolání ve lhůtě dvou měsíců od jeho doručení, při splnění podmínek uvedených v ustanovení § 236–239 o. s. ř. Nejvyššímu soudu prostřednictvím Městského soudu v Praze.

Nesplní-li povinný dobrovolně, co mu ukládá vykonatelné rozhodnutí, může se oprávněný domáhat výkonu rozhodnutí.

Praha 17. října 2023

JUDr. Michal Krenk, Ph.D. v. r.
předseda senátu